

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny w I Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Grajewie

Podstawa prawna:

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).*
- *Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).*
- *Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).*
- *Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020r. poz. 1327 ze zm.).*
- *Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).*
- *Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).*
- *Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).*
- *Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020r. poz. 1449).*
- *Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.*
- *„Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” – zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022 r., poz. 645 ze zm.) – §13.*
- *Statut Zespołu Szkół Nr 1 w Grajewie.*
- *Statut I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Grajewie.*
- *Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego.” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie 04.2000-01.2021).*

Wstęp

Wychowanie jest procesem, w którym wychowanek ma dojść do pełni osobowego rozwoju poprzez:

- ukształtowanie prawego charakteru,
- budowanie poczucia odpowiedzialności za własny rozwój i wspólne dobro,
- uznawanie i przestrzeganie norm społecznych,
- budowanie postawy życzliwości i miłości do ludzi,
- uświadomienie sobie celów życiowych.

Wychowanie jest więc stałym procesem doskonalenia się wychowanka, który poprzez swoje wybory oraz działania rozwija się i usprawnia swoje zdolności do bycia w pełni człowiekiem.

Rodzina zajmuje szczególne miejsce ze względu na zadania i funkcje, jakie spełnia zarówno dla poszczególnej jednostki, jak też dla całości życia społecznego. Dostrzegając i doceniając doniosłą rolę domu rodzinnego w życiu każdego człowieka szkoła wspiera dążenia wychowawcze rodziców poprzez realizację własnych zadań. Rolą nauczycieli jest towarzyszenie wychowankowi w jego rozwoju i stwarzanie warunków, które ten rozwój umożliwiają. Zatem tworzenie w otoczeniu wychowanka porządku i ładu fizycznego, emocjonalnego, moralnego, społecznego i duchowego jest głównym zadaniem wychowawców. Ponadto wskazywanie ideału i pomoc w dążeniu do niego oraz ochrona i integrowanie, gdy pojawia się zagrożenie należą do stałej troski wychowawców i są na co dzień obecne w pracy wychowawczej.

Podstawową zasadą realizacji działań wychowawczych jest uwzględnienie trzech podmiotów – uczniów, nauczycieli – wychowawców oraz rodziców, z których każdy ma swoje miejsce oraz zadania i jest odpowiedzialny za realizację tych działań. Dokonuje się to poprzez wprowadzenie stałych form działania, co pozwala w ciągu roku szkolnego systematycznie realizować i wdrażać najważniejsze elementy pracy wychowawczej z uwzględnieniem poszczególnych sfer rozwoju młodego człowieka.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w **I Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Grajewie** opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Naczelnym celem wychowania jest wychowanie młodego człowieka wykazującego się twórczą postawą, umiejętnością komunikowania się na drodze do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania właściwych wyborów i osiągnięcia sukcesów, wrażliwego na potrzeby innych ludzi. Zatem wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny w I LO im. M. Kopernika w Grajewie

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2021/2022,
- wniosków i analiz z pracy zespołów przedmiotowych i zespołów wychowawczych,
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły – np. z koncepcji funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowanej przez dyrektora, uwag, spostrzeżeń, wniosków nauczycieli, uczniów i rodziców.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

I. Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych i proeuropejskich, a także budowanie pozyty-

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny w I LO im. M. Kopernika w Grajewie

wnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest kształtowanie właściwego stosunku do obowiązków szkolnych i pozaszkolnych. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania się ucznia. Kształtowanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych. Kształtowanie postaw prozdrowotnych. Rozwijanie samodzielności, kreatywności i wrażliwości wychowanków. Troska o wysoki stopień kultury osobistej, odpowiedzialności za słowa i czyny oraz kształtowanie pozytywnych wzorów dojrzałego funkcjonowania w rodzinie, grupie i społeczeństwie. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców. Misją szkoły jest wdrożenie i konsekwentne przestrzeganie kryteriów oceny zachowania ucznia. Aktywna współpraca i współdziałanie z rodzicami uczniów szkoły oraz środowiskiem. Misją szkoły jest osiągnięcie zaburzonej równowagi między nauczaniem a wychowaniem uzupełnianym o profilaktykę. Wysoki priorytet ma profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19.

II. Sylwetka absolwenta

Dążeniem I LO im. Mikołaja Kopernika w Grajewie jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Szkoła będzie stwarzać sytuacje, aby absolwent:

W sferze rozwoju intelektualnego:

- mógł posiadać wiedzę i umiejętności zakreślone programem szkoły w stopniu, na jaki pozwalają jego zdolności i predyspozycje,
- mógł posiadać umiejętności uczenia się, wykorzystania różnych źródeł i technik naukowych, zastosowania wiedzy w praktyce,
- potrafił stać się odpowiedzialnym za własną naukę,
- rozpoznał własne zdolności nie tylko intelektualne i artystyczne, ale także predyspozycje, jak: siła i wytrzymałość fizyczna, odporność psychiczna, cierpliwość, zmysł organizacyjny itp. oraz umiał wykorzystywać je dla samorealizacji,
- był ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- zaakceptował własne słabości, aby móc je pokonywać,
- umiał dostrzec zależności przyrodniczo-matematyczne, prawidłowości zjawisk przyrody, jedność świata,
- korzystał z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystywał narzędzia i technologie informatyczne,
- umiał skutecznie porozumiewać się w różnych sytuacjach, poprawnie posługiwać się językiem ojczystym, był przygotowany do publicznych wystąpień.

W sferze rozwoju duchowo-emocjonalnego:

- miał poczucie autonomii z jednoczesną świadomością więzi społecznych,
- nie czuł obaw przed wyrażaniem emocji, wątpliwości, krytycznego stosunku do rzeczywistości,
- kierował się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- znał i stosował zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny w I LO im. M. Kopernika w Grajewie

- wyrażał niezgodę na wszelką przemoc i reagował na nią,
- szanował siebie i innych, był odpowiedzialny za siebie i innych,
- umiał dzielić się swoim doświadczeniem, prowadzić otwartą rozmowę, udzielać pomocy i wsparcia,
- umiał podejmować decyzję i dokonywać właściwych wyborów,
- prezentował wysoką kulturę osobistą i trwałe nawyki dobrego wychowania, miał potrzebę aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym środowiska, poznawał dziedzictwo kultury narodowej postrzeganej w perspektywie kultury europejskiej,
- osiągnął samodzielność i stał się dorosły, odpowiedzialny poprzez samowychowanie,
- szanował potrzeby innych i był chętny do niesienia pomocy,
- był odporny na niepowodzenia,
- integrował się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonował w zespole,
- poznał i akceptował siebie,
- umiał prezentować swoją wartość i umiejętności,
- rozbudzał w sobie potrzebę ciągłego rozwoju.

W sferze rozwoju moralno-społecznego:

- znał i rozumiał zasady współżycia społecznego,
- miał uznanie dla wolności wszystkich, był tolerancyjny,
- szanował symbole wszystkich religii,
- znał i szanował dziedzictwo ludzkości,
- znał historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- miał szacunek dla życia od poczęcia do naturalnej śmierci,
- przyswoił sobie metody i techniki negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów społecznych,
- przyjął za najwyższą wartość patriotyzm, szacunek dla dobra wspólnego, troskę o losy lokalnej społeczności,
- umiał rozwiązywać problemy w twórczy sposób, wyrażał gotowość do zmian,
- czuł się pewnie w pełnieniu ról społecznych: partnera, rodzica, członka szerszej społeczności.
- umiał współdziałać w zespole, podejmować pracę grupową i współdecydować o celach grupy,
- nabył nawyków gospodarności, umiał szukać pracy,
- znał wartość życia ekologicznego, prezentował aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- przestrzegał zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19),
- posiadał wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmował odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- znał zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny w I LO im. M. Kopernika w Grajewie

- rozumiał związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych).

W sferze rozwoju fizycznego:

- osiągnął pełny rozwój fizyczny i sprawność stosownie do możliwości,
- znał funkcjonowanie swojego organizmu,
- umiał troszczyć się o swoje zdrowie poprzez:
 - myślenie pozytywne,
 - higieniczne nawyki (ruch, odżywianie, higiena osobista),
 - unikania nałogów (świadomość ich niszczącej siły),
- był śmiały w swobodnej ekspresji (plastycznej, ruchowej, muzycznej),
- umiał kierować własną seksualnością.

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19),
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19).

Działalność wychowawcza obejmuje:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny w I LO im. M. Kopernika w Grajewie

- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- 11) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków.

Działalność edukacyjna obejmuje:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 7) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny w I LO im. M. Kopernika w Grajewie

- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

Działalność informacyjna obejmuje:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016-2020,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny w I LO im. M. Kopernika w Grajewie

- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciami sportowych, kontaktu z przyrodą a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań, itp.), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami,

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny w I LO im. M. Kopernika w Grajewie

- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagoga, psychologa, którzy powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania,
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny w I LO im. M. Kopernika w Grajewie

- przestrzegają reguł sanitarnych określonych w „Wytycznych MEiN, MZ, GIS”, obowiązujących w szkole w okresie epidemii COVID-19,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- prowadzą godziny do dyspozycji wychowawcy klasy wg ustalonej tematyki, zgodnej z ogólnymi zadaniami wychowawczymi szkoły,
- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- organizują sytuacje wychowawcze (imprezy klasowe, wycieczki, wspólne wyjścia do kina, teatru itp.) stwarzające możliwości integrowania klasy, kształtowania kultury osobistej uczniów, wdrażania do współdziałania, poszerzania zainteresowań itp.,
- diagnozują sytuację rodzinną uczniów,
- udzielają uczniom wsparcia psychicznego w trudnych sytuacjach osobistych, rodzinnych lub szkolnych,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów.

Układając plan pracy wychowawczej bierze pod uwagę:

- sylwetkę absolwenta szkoły,
 - ogólne zadania wychowawcze szkoły,
 - powinności wychowawcy określone w programie wychowawczym szkoły,
 - problemy wychowawcze uczniów danej klasy,
 - oczekiwania rodziców,
 - oczekiwania i życzenia uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
 - zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny w I LO im. M. Kopernika w Grajewie

- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami – uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- organizują, w miarę możliwości, różne formy pomocy dla uczniów np.: pomoc koleżeńska w nauce, pomoc materialna.
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- utrzymują partnerską współpracę z rodzicami uczniów i wspiera ich w pracy opiekuńczej i wychowawczej,
- w szczególnych sytuacjach, pełnią rolę mediatora pomiędzy uczniem a rodzicami, uczniem a nauczycielem.
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karnia, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

6. Pedagog szkolny i psycholog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny w I LO im. M. Kopernika w Grajewie

- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wpiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

7. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

Zakres i formy współpracy z rodzicami:

- 1) Wychowawca i nauczyciele przedmiotów informują rodziców o postępach w nauce i zachowaniu uczniów na wywiadówkach oraz podczas indywidualnych spotkań w ramach tzw. otwartych dni.
- 2) W szczególnych przypadkach wychowawca i nauczyciele przedmiotów udzielają informacji telefonicznych, a także przekazują informacje listownie.
- 3) Na pierwszym spotkaniu z rodzicami wychowawcy klas pierwszych i nauczyciele przedmiotów zapoznają rodziców:

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny w I LO im. M. Kopernika w Grajewie

- a. ze szkolnym programem wychowawczym;
 - b. z planem pracy wychowawczej klasy;
 - c. z wewnątrzszkolnym systemem oceniania;
 - d. z przedmiotowymi systemami oceniania;
 - e. ze statutem szkoły.
- 4) Wychowawca klasy przekazuje informacje rodzicom o instytucjach wspierających dziecko i rodzinę.
- 5) Wychowawca wspiera rodziców w pracy opiekuńczej i wychowawczej m.in. poprzez:
- a. udzielanie pomocy rodzicom potrzebującym pomocy (patologicznym, nieudolnym wychowawczo, ubogim);
 - b. kierowanie dzieci na badania lub konsultacje do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
- 6) Wychowawca włącza rodziców w życie klasy i szkoły poprzez:
- a. udział w imprezach klasowych i szkolnych;
 - b. współorganizowanie wycieczek;
 - c. udział w drobnych remontach;
 - d. udział w realizacji programu wychowawczego.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

V. Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2022/2023.

- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
- Dzień Edukacji Narodowej,
- Narodowe Święto Niepodległości,
- andrzejki szkolne,
- święto Patrona Szkoły,
- spotkania opłatkowe,
- studniówka,
- dzień sportu,
- szkolne walentynki,
- dzień kultury wysokiej,
- pierwszy dzień wiosny,

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny w I LO im. M. Kopernika w Grajewie

- pożegnanie abiturientów,
- szkolne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- zakończenie roku szkolnego.

VI. Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2022/2023.

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO:

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
2. Zwiększenie udziału uczniów w zajęciach pozalekcyjnych i innych formach aktywności.
3. Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskają pomoc w odpowiedniej formie.
4. Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

1. Integracja zespołów klasowych. Przeprowadzenie zajęć z wychowawcą w klasach pierwszych, których celem będzie integracja zespołów klasowych.
2. Reintegracja w klasach II-IV. Przeprowadzenie przynajmniej po 2 godziny zajęć.
3. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm.
4. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO:

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
2. W I semestrze wszyscy wychowawcy przeprowadzą co najmniej 2 godziny zajęć z wychowawcą sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych.
3. Uczniowie są świadomi zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.
4. Uczniowie znają reguły sanitarne obowiązujące w czasie epidemii COVID-19.
5. Uczniowie znają zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej.

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO:

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
2. Przeprowadzenie cyklu zajęć (przynajmniej po 2 godziny) psychoedukacyjnych na temat umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji.
3. Przeprowadzenie cyklu zajęć (przynajmniej po 2 godziny) kształcących umiejętność rozpoznawania własnych emocji.
4. Uczniowie potrafią wskazać swoje mocne i słabe strony.
5. Uczniowie potrafią wskazać konstruktywne sposoby rozwijania swoich predyspozycji i pokonywania potencjalnych trudności.

OBSZAR ROZWOJU DUCHOWEGO:

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
2. Do końca września 2022 r. wychowawcy zapoznają uczniów i rodziców z systemem wartości przyjętych w koncepcji pracy szkoły oraz regulacjami prawa wewnątrzszkolnego.
3. Poprawa relacji pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami. Uczniowie w swoich zachowaniach kierują się normami wynikającymi z przyjętych w szkole wartości.

VII. Harmonogram działań

Strefa: INTELEKTUALNA

Zadania: Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.

Formy realizacji: Przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy.

Osoby odpowiedzialne: nauczyciele, wychowawcy.

Termin:

Strefa: INTELEKTUALNA

Zadania: Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów.

Formy realizacji: Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjazdy do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta,

Przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły,

Osoby odpowiedzialne: nauczyciele

Termin: Zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie

Strefa: INTELEKTUALNA

Zadania: Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień.

Formy realizacji: Zajęcia z orientacji zawodowej.

Osoby odpowiedzialne: Wychowawcy, pedagog szkolny, doradca zawodowy.

Termin: Zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach.

Strefa: INTELEKTUALNA

Zadania: Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów.

Formy realizacji: Warsztaty, debata na temat wartości i zasad wolontariatu.

Osoby odpowiedzialne: wychowawcy.

Termin: I semestr.

Strefa: INTELEKTUALNA

Zadania: Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych.

Formy realizacji: Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, szkolne konkursy z nagrodami na najwyższą średnią i najlepszą frekwencję.

Osoby odpowiedzialne: wychowawcy, samorząd uczniowski.

Termin: Zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym w zespołach wychowawczych dla poszczególnych klas. Opracowanie regulaminu konkursu. Ogłoszenie wyników konkursu na uroczystości zakończenia roku szkolnego 2022/2023.

Strefa: INTELEKTUALNA

Zadania: Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy.

Formy realizacji: Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem na warsztatach prowadzonych przez pedagoga szkolnego.

Osoby odpowiedzialne: pedagog szkolny, wychowawcy.

Termin: Zgodnie z harmonogramem zajęć.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny w I LO im. M. Kopernika w Grajewie

Strefa: MORALNA

Zadania: Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej.

Formy realizacji: Działalność charytatywna, wolontariat szkolny. Powołanie Rady Wolontariatu. Opracowanie Programu Szkolnego Wolontariatu

Osoby odpowiedzialne: opiekun samorządu szkolnego.

Termin: Wrzesień 2022 r.

Strefa: MORALNA

Zadania: Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych.

Formy realizacji: Świątowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu, spotkanie z weteranem II wojny światowej.

Osoby odpowiedzialne: nauczyciele języka polskiego, historii i historii i teraźniejszości.

Termin: Zgodnie z kalendarzem uroczystości i personalną odpowiedzialnością za konkretne działanie.

Strefa: MORALNA

Zadania: Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu.

Formy realizacji: wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze.

Osoby odpowiedzialne: wychowawcy, nauczyciele historii.

Termin: Terminy konkretnych wycieczek planowanych przez wychowawców i nauczycieli.

Strefa: MORALNA

Zadania: Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii.

Formy realizacji: Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, ewentualnie wycieczki.

Osoby odpowiedzialne: wychowawcy, nauczyciele języka polskiego, języków obcych, geografii, historii, wiedzy o społeczeństwie.

Termin: Zgodnie z harmonogramem.

Strefa: MORALNA

Zadania: Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję.

Formy realizacji: Warsztaty organizowane przez pedagoga szkolnego, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.

Osoby odpowiedzialne: pedagog szkolny, wychowawcy klas.

Termin: Zgodnie z harmonogramem opracowanym przez pedagoga i wychowawców.

Strefa: MORALNA

Zadania: Promowanie zdrowego stylu życia.

Formy realizacji: Dzień Sportu, zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka prowadzone przez wychowawców na podstawie scenariusza opracowanego przez zespół nauczycieli wychowania fizycznego pod kierownictwem Pana Tomasza Kindeusza.

Osoby odpowiedzialne: nauczyciele wychowania fizycznego, biologii, higienistka szkolna, wychowawcy klas.

Termin: do końca marca 2023 r.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny w I LO im. M. Kopernika w Grajewie

Strefa: SPOŁECZNA

Zadania: Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły.

Formy realizacji: Omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.

Osoby odpowiedzialne: wychowawcy.

Termin: wrzesień 2022 r.

Strefa: SPOŁECZNA

Zadania: Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji.

Formy realizacji: Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania. Kurs mediacji dla uczniów chętnych, prowadzony przez pedagoga szkolnego. Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego. Szkolna debata nt. praw i wolności w szkole.

Osoby odpowiedzialne: pedagog szkolny, opiekun samorządu uczniowskiego.

Termin: Zgodnie z programem zajęć w I semestrze.

Strefa: SPOŁECZNA

Zadania: Doskonalenie kultury bycia.

Formy realizacji: Zajęcia Akademii Dobrych Manier – zajęcia pozalekcyjne dla uczniów.

Osoby odpowiedzialne: pedagog szkolny.

Termin: Pierwsze półrocze, zgodnie z programem zajęć.

Strefa: SPOŁECZNA

Zadania: Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego.

Formy realizacji: Udział w akcji sprzątanie świata. Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze.

Osoby odpowiedzialne: pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciel biologii.

Termin: Zgodnie z programem zajęć.

Strefa: SPOŁECZNA

Zadania: Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Formy realizacji: warsztaty dla wszystkich klas nt. poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy.

Osoby odpowiedzialne: pedagog szkolny, nauczyciel przedsiębiorczości. doradca zawodowy, wychowawcy.

Termin: drugie półrocze zgodnie z harmonogramem zajęć opracowanym przez pedagoga szkolnego.

Strefa: SPOŁECZNA

Zadania: Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego

Formy realizacji: Analiza frekwencji uczniów, systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny w I LO im. M. Kopernika w Grajewie

Osoby odpowiedzialne: pedagog szkolny, zespół ds. monitorowania frekwencji w ZS Nr 1 w Grajewie, wicedyrektor.

Termin: Sporządzanie miesięcznych zestawień obecności w pierwszym tygodniu miesiąca następującego po okresie kontroli. Zgodnie z harmonogramem zebrań i dni otwartych, ustalonym na dany rok szkolny

Strefa: EMOCJONALNA

Zadania: Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości.

Formy realizacji: warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów z PPP, pedagog szkolny, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.

Osoby odpowiedzialne: pedagog szkolny, psycholog szkolny, wychowawcy klas.

Termin: zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów.

Strefa: EMOCJONALNA

Zadania: Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji.

Formy realizacji: warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów z PPP, z pedagogiem szkolnym, z psychologiem szkolnym, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.

Osoby odpowiedzialne: pedagog szkolny, psycholog szkolny, wychowawcy.

Termin: zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów.

Strefa: EMOCJONALNA

Zadania: Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły.

Formy realizacji: zajęcia integracyjne w klasach, lekcje wychowawcze z wykorzystaniem różnych materiałów o agresji i jej unikaniu.

Osoby odpowiedzialne: pedagog szkolny, psycholog szkolny, wychowawcy.

Termin: zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów

Strefa: OCHRONA ZDROWIA

Zadania: Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą.

Formy realizacji: lekcje wychowawcze z udziałem psychologa szkolnego i pedagoga szkolnego.

Osoby odpowiedzialne: pedagog szkolny, psycholog szkolny, wychowawcy.

Termin: zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów.

Strefa: OCHRONA ZDROWIA

Zadania: Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej.

Formy realizacji: Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń.

Osoby odpowiedzialne: wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog szkolny.

Termin: Zgodnie z potrzebami.

Strefa: OCHRONA ZDROWIA

Zadania: Odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty (reintegracja)

Formy realizacji: Lekcje wychowawcze, gry i zabawy integracyjne, rozmowy, warsztaty.

Osoby odpowiedzialne: wychowawcy.

Termin: zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów.

VIII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Przebieg pracy wychowawczej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można się spodziewać, gdy ewaluacji programu wychowawczego dokonuje się na podstawie systematycznej obserwacji procesu wychowawczego.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) udział uczniów w konkursach i osiągnięte przez nich wyniki,
- 4) frekwencję na zajęciach pozalekcyjnych,
- 5) ocenę samopoczucia ucznia w szkole,
- 6) ocenę pracy wychowawczej,
- 7) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 8) rozmowy z rodzicami,
- 9) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 10) analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Pedagogiczną Zespołu Szkół Nr 1 w Grajewie w dniu **29.08.2022 r.**